

บทความ

เรื่อง บทบาทของครูและผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย

การพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยเป็นความสามารถอันประกอบด้วย ความรู้ เจตคติ และทักษะในอันที่จะจัดการกับความกดดัน ความบีบคั้น ปัญหารอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง ครูหรือผู้ดูแลเด็กมีบทบาทเป็นผู้ประสานงานร่วมกับผู้ปกครอง ให้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็ก และกระตุ้นให้มีการร่วมมือร่วมใจกัน ในการสนับสนุนและพัฒนาเด็กของชุมชนไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจุดมุ่งหมายของการศึกษาในวัยนี้ ระบุไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546 ว่า "เป็นการพัฒนาเด็กบนพื้นฐาน การอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก ภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน ซึ่งจะเป็นการทำงานในลักษณะของการร่วมมือกันรับผิดชอบ หรือถือเป็นหุ้นส่วนที่จะต้องช่วยพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน" (อ้างอิง www.kukal.ac.th)

ครูและผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญที่จะมีส่วนช่วยส่งเสริมทักษะชีวิตให้กับเด็ก เพราะครูและผู้ปกครองเป็นบุคคลที่ใช้เวลาอยู่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด ครูและพ่อแม่จึงควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างให้เด็กมีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ รักษากฎ กติกา มารยาทในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ให้เด็กสำรวจสิ่งที่ตนเองชอบและไม่ชอบ สิ่งที่คนอื่นชอบและไม่ชอบ รวมไปถึงการยอมรับความแตกต่างของแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้เด็กได้ช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลืองานในบ้าน ส่งเสริมทักษะทางสังคม ในด้านการสื่อสาร การรู้จักฟัง รู้จักขอบคุณ และขอโทษ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ส่งเสริมให้ลูกมีความเป็นห่วงบุคคลอื่น (ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร, 2554) นอกจากนี้ครูและผู้ปกครองต้องพูดคุยกับเด็ก เพื่อให้เด็กฝึกสำรวจตนเอง การให้คำชมเชยและให้กำลังใจในทันที ที่เด็กสามารถทำกิจกรรมได้ประสบผลสำเร็จ และการส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกถึงความถนัด ความสามารถ ตามความชอบของ ตนเองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะเห็นได้ว่า การส่งเสริมให้เด็กมีทักษะในการทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง เป็นสิ่งที่จำเป็น สำหรับเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบ และมีคุณค่าต่อสังคมนั้น ควรจะเริ่มฝึกฝนตั้งแต่วัยอนุบาลเป็นช่วงเวลาสำคัญในการพัฒนาทักษะนิสัยเพื่อให้เด็กเติบโตเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ และมีคุณค่า ต่อสังคม (Martinez, 2013)แนวทางสำหรับครูและผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กให้มีทักษะที่ดีในการดำรงชีวิต 3 ประการ ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมค้นพบความรู้หรือสร้างความรู้ด้วยตนเอง การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน และ การอภิปรายแสดงความรู้สึกลึกซึ้งและประยุกต์ความคิดจิระพันธุ์ พูลพัฒน์ (2556) กล่าวว่า การที่เด็กจะเจริญเติบโตอย่างมีอิสระได้ ครูจำเป็นต้อง จัด กิจกรรมที่จะส่งเสริม ให้เด็กสามารถดูแลตนเอง พึ่งพาตนเองได้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงรู้เท่าทันเหตุการณ์ ในสังคม ทักษะชีวิตที่จำเป็นต้องพัฒนาให้แก่เด็กปฐมวัยมี 17 ทักษะ ประกอบด้วย การช่วยเหลือตนเองและ บุคคลอื่น การทำงานร่วมกับคนอื่น การวางแผนในการทำงาน การแก้ปัญหาต่างๆ การสื่อสารความคิดของ ตนเองให้บุคคลอื่นเข้าใจ มารยาทในการรับประทานอาหาร การปฏิบัติตนให้เหมาะสมในที่สาธารณะ การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลตามวัย การบอกเวลา การดูแลสุขภาพของตนเอง การจัดการกับความเครียด การแต่งตัวได้ด้วยตนเอง การอ่านสัญลักษณ์ในชุมชน การใช้โทรศัพท์ การเดินทางด้วยยานพาหนะ การซื้อของ และการใช้เงิน

ทุกบทบาทของครูและผู้ปกครองในการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยนั้นเป็นการสร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างผู้ปกครองและครูหรือผู้เลี้ยงดูเด็กจะนำไปสู่ ความไว้วางใจที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เต็มใจในการทำกิจกรรมร่วมกัน การอบรมเลี้ยงดูเด็กในทิศทางเดียวกัน มีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาเด็กในการใช้ทักษะชีวิตหรือการใช้ทักษะชีวิตเป็น เป็นการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดเป็นปัจจัยเกื้อหนุนสามารถก้าวไปสู่จุดหมายแห่งความเป็นชีวิตที่ดี ผู้ใหญ่รอบตัวจึงควรสอน ให้เด็กรู้จักตนเอง เรียนรู้ที่จะปรับตัว อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น สามารถจัดการกับความกดดัน ความบีบคั้น ปัญหารอบตัว และเตรียมพร้อมสำหรับปรับตัวในอนาคต จึงจะเรียกได้ว่า เป็นคนสมบุรณ์แบบ เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณค่าอย่างแท้จริงของสังคม สามารถนำสังคมไปสู่สันติสุข

สมาชิกในกลุ่ม

- 1.นางรอกีเยาะ ลีอิจิ รหัส 002
- 2.นางสาวนอร์ฮาดินียะ ทะเลิ่ง รหัส 020
- 3.นางสาวกาญจนา บินอาแว รหัส 021
- 4.นางซูไฮดา อับดุลมายิ รหัส 022
- 5.นางแวยาเราะห์ ดอเลาะ รหัส 023
- 6.นางสาวโนรา แวสะมะแอแว รหัส 025
- 7.นางมัสกะห์ มะดาโอ๊ะ รหัส 032

